

הקדוש, דלא כמסקנת האמרי יושר דא"ח אלא עם כיום כל השמ"ע, מיכו אם רזים לגמור עד הסוף עיין מש"כ דא"ח להגה"ק מצוטעטש צ"ח ס"ט. ולענין יו"ד שכולם התפללו ביחד סוגיא דעלמא כהנ"ס ומ"צ דהלכה כהרד"ז ח"ד סי' רמ"א.

והרני יודקס דו"ש — מפנה לישועת ה'.

סימן י

בדין אכילת פירות, ופת הבאה בכסנין באמצע הסעודה

למאן דאמר

א.

ברכות מ"א ע"ב, איתמר הביאו לפניכם חאנים וענבים בחוץ הסעודה. הנה ג' דעות לפנינו ר"ה ס"ל דמנכך לפניכם ולא לאחרים, ור"ש זין לפניכם זין לאחרים, ולר' חייא לא לפניכם ולא לאחרים, ולהלכה קי"ל כר"ה דכ"י ס"ל לר"פ לקמן לרוב שיטה הפוסקים דה"ל דברים הבאים שלא מחמת הסעודה חוץ הסעודה, דמנכך לפניו ולא לאחריו, וצטעמא דמילתא דמנכך לפניו ולא לאחריו, הנה דעת הרשב"ה דאש"פ שצ"ח לסייף ק"ת לתאות המאכל כדי שיתאור לאכול יותר מ"מ האמר ר"ה דטעונים זרכה לפניכם, דכיון דאינן באים ללפת ממש, אין זרכה הפת שהיא זרכה זרורה לפת פוערת את אלו כיון שאין עפלה לפת ממש.

ביאור הדברים ד' מדות באכילת פירות בחוץ הסעודה, א', אלו קצט עיקר סעודתו רק על פירות פשיטא דלא יצרך דהס עלם הסעודה, ב', גם אם לא קצט עיקר סעודתו עליהם מ"מ אם איכלם עם הפת ממש נטעלים זו ופת פועקן דלא גרע משאר עיקר ועפלה שמנכך על העיקר ופועק העפלה, ג', היכא דצ"ח לתענוג צענמא ואין להם שום שייכות לסעודה צ"ח גם לר"ה אולי מנכך גם לאחרים דטעמא דר"ה דאינו מנכך לאחרים כיון שגם הם מסייע לסעודה כנ"ל, ד', היכא דמסייע ק"ת כנ"ל צ"ח ס"ל לר"ה דמנכך לפניו ולא לאחריו, ומיכא לדעת הרשב"ה דגם אם יודע שיאכל הפירות באמצע הסעודה מ"מ כיון דתכלית אכילתן צענמא לא נעפל ולא לעלם הסעודה מנכך לפניכם לדרך זה. **איברא** דעת המאירי, יכן יראה דעת הרי"ז צ"ח דמ"יורי שלא ידע צענמא זרכה הפת שיאכל הפירות בחוץ הסעודה דכיון דאינם מעלם הסעודה לא נפערז צרכת הפת לאפוקי דברים שהם מהסעודה עלמו אפי' לא ידע איתם מתהלה נפערז, ומשמע דאלו ידע מהפירות צתחלה הגם שעתם אכילתן לא לעיקר הסעודה והשזנע, מכל מקום כיון שדעתו ה' לאכלם

ללכת להם, וכיון שיש להם היתר ללכת שוב ע"כ יגמור התפלה בלחש, ומזה נוצע דכל פעם גומר בלחש גם אם הם עדיין שם כיון דאין כאן תקנת חזרת הש"י, ומש"כ הגה"ק צעל התניח בשו"ע צעציל איסור תפלה בקול רם הוא תוספת טעם הנון היכא שהיורד לפני התיבה עדיין לא התפלל שאז התפלה בקול רם מן הדין האסורה, אבל אין כאן מקום דיוק להתפלל בקול רם היכא שהיורד לפני התיבה כבר התפלל בלחש.

וממילא נדחה ג"כ מש"כ צתהלה לדוד צאות צ' היכא דה' עשרה במקום אחד הגם שרובן כבר התפללו מכ"מ כיון דמיטעט לא התפללו איכא דין חזרת הש"י דיעבד להגיד כל השמ"ע, וכן אם עברו והתפללו בלחש במקום שה' להם להתחיל מיד בקול רם, וכן כ"ש אם התפללו בלחש ע"ד להתפלל בקול רם שלא שייך פרה חוצת קדיש וקדושה, בכל זה יחזור היורד לפני התיבה יגמור כל השמ"ע בקול, וכל זה לשיטתו דס"ל דגם ציורד לפני התיבה יגמור הש"י השמ"ע דאל"כ גם להתחיל לא יכול ע"כ החיר שם התה"ל צכמה מליאות של דיעבד ונמשך אחריו האמרי יושר.

ולדידי צעניי כל זה לא שיה, דכאמור איכא תקנה ממוצעת של יורד לפני התיבה שלא להפסידם קדושת השם, וא"כ כל מקום שאין כאן לצור שלם של עשרה כדן שלא התפללו עדיין שאמרו עכשיו תפלה לחש אין כאן דין חזרת ש"י גם אם עברו והתפללו תחלה בלחש אלא דין יורד לפני התיבה עד אחרי חזרת זרכה הא"ל הקדוש.

ולענין אשר שאל כ"י כבר כתבתי דודאי דעת הח"ס דהלכה כהרד"ז דזין צברבו זין בקדושה פרה מינייכו חיובא אם כל העשרה כבר התכלנו ציחידות, וכן פי צפשיטות צמ"צ ריש סי' ס"ט, והגאון אמרי יושר ס' תה"ל אטע"י דתה"ל הקשה על מה שרצה הח"ס שם צתחילת התשובה לחלק בין צרנו לקדושה, אבל צתמת אין זה מסקנת הח"ס רק גוי"צ צקושיית הדג"מ יע"ש.

וראייתי צם ערוך השולחן כ' על דמיון הרד"ז לכה"מ דפרח זימון מינייכו כשנכך כ"א נכדי, דאינו רואה שום דמיון זל"ז דהתם זימון ייכא בלא צהמ"ז, משא"כ קדיש וזרכו יש גם בלא חפנה כמו צזרכה"ת וגם לקדושה אם ישמע כמה קדושיית מחוייב לענות וא"כ למה לא יעשה כן יע"ש, וצתמ"א כבר יש צהכל צה"ס ס' י"ז שם, וצלא"ה מש"כ הע"ש ממה דיכול לענות כמה קדושות לק"מ דהי"ז כש"ש עכ"ל לצור כדן העונה קדושה יכול זה לענות משא"כ הכא דאין לצור כלל לדעת הרד"ז. **הינצא** דצברינו דצמקום שאין תפילה לצור, ואיכא דק תקנה דיוורד לפני התיבה, לא תקנו חזרת הש"י, ויכול עכ"פ לסיים אחרי זרכה הא"ל

הצב"כ של תוך הסעודה קאמר דלריך לנרך לפני מ"מ לדינא יראה יותר כנשתחוס' דעל אחר סעודה קאמר והיינו דמסיים כמו שיחזרר במשנה דהביא יין וכי דאיחא שם מ"ב ע"א נרך על הפרפת שלפני המון פטר הפרפת שלאחרי המון נרך על הפת פטר הפרפת, דמוכה משנתינו דרק פרפת של אחרי המון צע"א זרכה, אבל פרפת שלתוך המון פת פטרו, וכי רבינו יונה שם והרשב"א בשמעתין והמאירי בשם הירושלמי דפרפת היינו פת :בבא זכבנין ה"כ מצואר להדיא דהצב"כ של תוך הסעודה אין טעון זרכה לפניו לפי המקנה.

ודרך שני י"ל צריי דכיון דמשנתינו דפרפת מוכה דאין לנרך על הצב"כ תוך הסעודה גם לפניו, ואלו מסוגיא דשמעתין מחפרשת יותר דקאי על תוך הסעודה ממש, ע"כ עלינו לומר דשניהם חמת והוא ע"פ מש"כ הפוסקים ושו"ע סי' קס"ח זלשונם ואי אכיל להו תוך הסעודה שלא מחמת הסעודה טעונים זרכה לפניהם, דדעת הפוסקים הדרישה ומג"א ס"ק כ"א דלדיוקא אחי דאלו אכלם למלא רעבונו אפי' אכל רק מעט מכ"מ א"ל זרכה לפניו, וא"כ שני בהלכות חמת דאפשר לקיים שיטת רבינו יונה ענמו היכא דאכלן לקנות בעלמא, יאפשר לקיים דיוק משנתינו דפרפת זכבנין לרעבין תוך הסעודה, וצ"א קאמר רבינו יונה דכ"י דאכל תוך הסעודה א"ל לנרך לפניו, מ"מ אכלן אחרי הסעודה לפני צהמ"ז חמת הוא צזה כחוס' דגם כה"ג לריך לנרך לפניו ואין מזרכין לאחריו, כיון דהוא אחרי הסעודה ולפני צהמ"ז.

ועכ"פ מוכה דאיכא מחלוקת עובא צזה חס לנרך על פת הצב"כ תוך הסעודה ועיין צביאור הלכה סי' קס"ח ס"ח כיון דאיכא ספיקא עובא מהו פת הצב"כ מספק לא כדאי לנרך צאמלע הסעודה דדילמא האי מיינא פת גמור הוא, ולפמש"כ למעלה זל"א"ה עלינו לחוש לשיטת החוס' והמון ראשונים הסוברים דצחוק הסעודה ממש א"ל לנרך כלל וספק זרכות הוא, ועכ"פ אין לאכול מספק חלא א"כ מכיון צפי לפטור זכרכת המוליא כמש"כ צביאור הלכה שם צשם חיי אדם.

סימן יא

כבוד יודנו כה"ג וכי, אחדשה"ע וש"ח זכבוד,

א.

רק כהיום יש זידי לאשר מכתבו האחרון והיות כי המכתב נעלם מאחי רק את זה אזכור כי שאל אותי חס יש צקטן גדר ניחא לי לאינש למיעבד מלאה צממונו, ואיין לדברי ישועות יעקב שכי

צאמלע הסעודה חינו מצרך גם לפניהם, וכ"כ גם צבעה"מ, ודעת החוס' יראה נמי דאע"פ שידע להם זחחלה מכ"מ כיון שאין דרך לקצוץ סעודה עניהם מסחמא ינרך לפניהם, והכי קי"ל צשו"ע חו"ה סי' קע"ז.

ובטעמא דלא ינרך אחריהם כי הרשב"א כיון דצאו קנא לסייע וגם מדמיוני חינו, וצמאירי מוסף טעם וכי מכיון שנעמטו נעמטו, וכ"כ לקמן ד"ה אע"פ כיון שנעמטו נעמטו וחזרו להיות כלפת גמור, ציאור הדברים דהחלוקת חיוצ הזרכות לא שייך רק זכרכה לפניו לדעת על מה צאו, אבל דבר שכבר נכנס למעיו ונעמטו כיון שאלו אכלן ללפתן פשיטא דנפטרו גם עתה נפטרו דמה הצדל זיניהם אחרי שנעמטו כבר דצחוק המעיים פעולתן שוב.

ע"ע ח"ו סי' כ"א

ב.

ובענין פת הבאה זכבנין דקאמר מצרך לאחריו ואינו מצרך לפניו שפי' החוס' דאירי צחוק הסעודה לפני צהמ"ז, וצפ"י נתקשה צדצריהם דמי הכריחם לפרש כן דאירי לפני צהמ"ז דמשמע מה דצחוק הסעודה א"ל לנרך גם לפניו, וכי הפ"י דהטור ושו"ע סי' קס"ח כי צפשיטות דצחוק הסעודה לריך ג"כ לנרך ולא הביאו שום חולק וכ"כ רבינו יונה כשיטת הטור וחמה הפ"י שלא הביאו שיטת החוס' צזה, והניח זל"ע.

ובאמת שיטת החוס' לא יחידה שכן מצואר ג"כ צרש"א ומאירי וצכמה ראשונים, ולא עוד חלא שגם לשון רבינו יונה צזה לריך ציאור שאחרי שפי' דין פת הבאה זכבנין תוך הסעודה ממש דלא כחוס' כי, ואע"פ שפי' המימרא תוך הסעודה ממש אפי"ה מה שאומרים רבני נרפת שאחר הסעודה כיון שסיימו מלאכול לריך לנרך לפניו חמת הוא כמו שיחזרר צמתניתן דצירך על היין שלפני המון וכי כ"כ צרבינו יונה, והדברים צמתיהים שכי ואע"פ וכי דאין זה אע"פ חלא ק"ו נמי הוא דכיון דאסיק ר"י דגם תוך הסעודה לריך לנרך לפניו א"כ כ"ש אחרי הסעודה לפני צהמ"ז, וכבר הרגיש צזה צחי חנשי שם חמנס מש"כ צחי דהיינו רצותא דאע"פ שכבר סיימו מלאכול ואין לריך לו למחן כ"כ אפי"ה שייך צי צורא מיני מזונות, כנראה דעתו דהי הוי"א דפהצב"כ לאחרי הסעודה לפני צהמ"ז לא ינרכו צמ"מ רק שכל כיון דמיני מתיקה צחוטו הוא הרוב וגדר מחן המתיחם לחלק הפת שצו שצו לא שייך לאחרי הסעודה.

אבל מה נעשה כי לשון רבינו יונה חינו משמע כלל דצרינו, דלשון ר"י משמע להדיא דרנא לאחמת שיטת החוס' דלריך לנרך לפניו לאחרי הסעודה, חא י"ל אחד מצ' דרכים דרבינו יונה קאמר אע"פ צבעטס מימכת הש"ס נוח לפרש יותר דעל פת